PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

۸۷۶

لسم کال - دویمه دوره، ۸۷۶ مه گڼه، پر له پسې ۱۹۴۳ گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د تلې لومړي - د پنجشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د شوال المکرم ۱۴ مه ۲۰۱۰ د سپتمبر ۲۳ مه

د تاکنیزو شکایتونو د اورېدلو کمېسیون:

د تاکنو تر وروستیو پایلو شکایتونه اورېدل کېږي

ډېری نوماندان او یو شمېر رایه ورکوونکي او د تاکنو څارونکي بنسټیونه ادعا کوي چې د سپتمبر د ۱۸ په تاکنو کې پراخې درغلي او لاسوهنې شوې دي. د هرې ورځې په تېرېدو سره دولسي جرګې د تاکنو په اړه شکایتونه زیاتېږي. ډېری نوماندان په دې باور دي چې په تاکنو کې د ګډوډیو، سرغړونو، درغلیو او لاسوهنو لپاره د تاکنو دکمېسیون له لوري غوره شوې لارې چارې عملي نه وې، نو ځکه درغلي او لاسوهنې ډېرې وې. په همدې ۳مخ

د «اوباما جګړې» او د سپینې ماڼۍ وېش

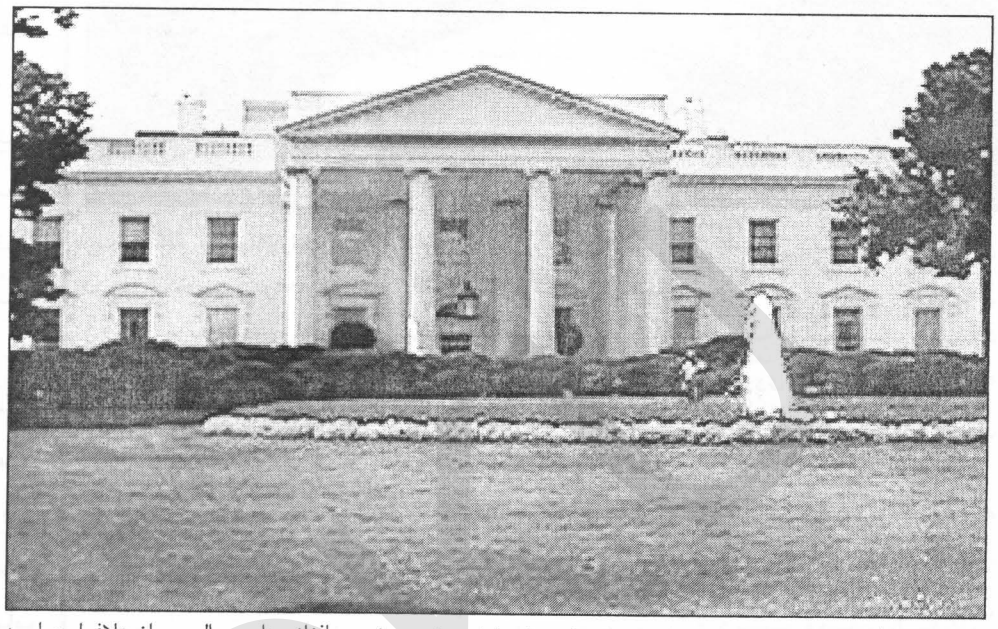

په دې وروستیو کې د اوباما د جګړو او ستراتېژۍ په هکله بحثونه او مخالفتونه دومره زیات شوي، چې آن سپینه ماڼۍ یې سره وېشلې ده. له کومې ورځې نه چې د امریکا ولسمشر بارک اوباما افغانستان لپاره نوې ستراتېژي جوړه او په کار اچوله، په افغانستان کې نه یوازې پرمختیا او سوکالي راغلې، بلکې ورسره د ناورینونو او مخالفتونو کچه هم لوړه شوې او ورځ تر بلې دلوړېدو په حال کې ده. دوی چې کله د ستراتېژي اعلان کړه، نو ورسره یې داهم څرګنده کړه، چې له مخې به یې افغانستان د هراړخیز پرمخیون جوګه کېږي، خوله بده مرغه کیسه هغسې نه وه، لکه دوی چې پیل کړې وه، بلکې بل پلو لاړه، مخالفتونه لا پسې زیات شول، په هېواد کې وسلوالي ډلې نورې هم غښتلي شوې، امنیت خراب شو، که څه هم د دوی د هرش زره نوي ټول پوځیان افغانستان ته راورسېدل، خو کومه مثبته نتیجه یې ورنه کړه، بلکې حالات نور هم ورسره خراب او ګډوډ شول. له همدې امله د اوباما د ستراتېژي نه یوازې د بري پلو لاړه، بلکې د ناکامۍ ډنډورې یې هم ووهل شوې. د دې ستراتېژۍ د ناکامۍ او نیمګړتیاوو کیسې بلاخره سپینې ماڼۍ ته هم ورسېدې او په سپینه ماڼۍ کې یې د اوباما سلاکارانو او یاورانو ترمنځ د ډېلټون او وېش تخم وشینده. په دې ورځو کې د ستیو وختونو کې په خپله د اوباما د نژدې کسان هم سره وېشل شوي او د دوی ترمنځ د دې ستراتېژۍ په هکله توندې نانداري روانې دي او پر بریالیتوب یې شکونه ښکاره کوي. د دوی په اند داهغه څه دي، چې د امریکا سیاسي او نظامي پالیسي له ګوابنو نو، ننګونو او بلاخره له ناکامۍ سره مخ کولای شي. په همدې ترڅ کې په امریکا کې په یو نوي کتاب چې په راتلونکو ورځو کې به چاپ شي، د مشهور ژورنالېست باب وودوارډ له خوا لیکل شوی او د اوباما جګړې (Obama'sWars) نومېږي، داخبره افشا شوې چې: ((د ولسمشر بارک اوباما سلاکاران او یاوران له تېرو شلو میاشتو راهیسې د افغانستان پر پالیسي اختلاف لري او په دې اړه له یوبل سره توند بحثونه کوي. په کتاب کې یادوه شوې چې د ولسمشر اوباما سلاکاران له دې سره سره چې اوباما په افغانستان کې د امریکایي پوځیانو شمېر دري برابره زیات کړ، په خپل مخ کې سخت وېشل شوي دي. داهم ویل شوي چې د اوباما جګپوړي سلاکار اودغه راز د سیمې لپاره د هغه ځانګړي استازي هولبروک باور نه لري چې د افغانستان لپاره ۳مخ

بازداشت های زنجیره یی خبرنگاران، نگرانی ها و پیامدها

خپلواک – کابل– آزادی بیان و مطبوعات از لازمه ها و ابزارهای اساسی و اصلی، روند دموکراسی است؛ با توسل به همین ابزار مردم می توانند، از فعالیت ها و کارکرهای نظام آگاهی یافته و با ارایهٔ نظریات شان در سمتدهی تحرک نظام نقش سازندهٔ شان را ادا نمایند. در واقع، همین مطبوعات آزاد است که فعالیت های مثبت و منفی دولت را زیر نظارت دارد؛ از محاسن آن تمجید و در راستای اصلاح معایب آن تلاش می نماید. کشوری که فاقد مطبوعات و رسانه های آزاد باشد، در آنجا حرف زدن از دموکراسی نه تنها بی معنا و سخن مفت است، بلکه در حقیقت هیولای دیکتاتوری و استبداد بر آن کشور حکم می راند؛ واقعیت ها و رویدادهای کشوری همه به نفع زورمندان و قدرت مداران رقم می خورد؛ صدای مظلومیت خفه می شود؛ کسی نیست که از مفاسد، خودسری ها، زورگویی ها و ناکارآمدی دولتمردان پرده بردارد و به افشای حقایق بپردازد.

در کشور ما، هر چند اکنون دم از دموکراسی و آزادی بیان زده می شود و نیز به صدها رسانهٔ تصویری، صوتی و دیداری در عمل فعالیت دارد، ولی با این وجود، آنچه که در آن راستا به مشاهده می رسد و به وقوع می پیوندد، از آزادی بیان و دموکراسی فرسنگ ها فاصله دارد. خبرنگاران و دست اندرکاران رسانه ها، با چالش ها و تهدیدهای روزافزون مواجه هستند؛ خبرنگاران به وسیلهٔ جناح های گوناگون قدرت و نیروهای خارجی تهدید، دستگیر و حتا به خطر مرگ مواجه می شوند.

از برگزاری انتخابات پارلمانی که روز شنبه همین هفته برگزار شد و صرف سه روز از آن می گذرد، تا کنون چندین مورد از تهدید، ضرب وشتم، هتک حرمت و بازداشت ژورنالیستان گزارش شده است؛ چنانکه از گرفتاری دو تن از خبرنگاران هر یک

رییس انجمن ژورنالستان ص۳

جنگ های فرقه یی در پاکستان منجر به آواره گی صدها تن گردید

در نتیجهٔ برخوردها فرقه یی بین شیعه ها و سنی ها در کرم ایجنسی پاکستان ۲ صد خانواده از این مناطق به افغانستان مهاجر شده اند. ولسوال ولسوالی څاځی آریوب ولایت پکتیا آزادخان در این مورد می گوید: ((در کرم ایجنسی در منطقهٔ شلوزار جنگ شدید بین سنی ها و شیعه ها ادامه دارد که تلفاتی هم در بر دارد. در نتیجهٔ این جنگ، یک تعداد بیجا شده گان که از قوم خروت و منگل می باشند و باشنده گان پاکستان هستند، به بعضی قریه های سرحدی ما آمده اند)). څاځی خان اظهار داشت که این مردم با مشکلات زیاد رو به رو می باشند و به کمک های عاجل نیاز دارند.

به گفته څاځی خان در برخوردها بین شیعه ها و سنی ها در کرم ایجنسی تا حال ۱۶ شیعه و ۴۰ سنی کشته شده اند.

د اورګاډي د پټلیو د ډیزاین ټرون لاسلیک شو

د کابل – تورخم او کابل حیرتانو ترمنځ د اورګاډي د پټلۍ په اړه د تخنیکي څېړنې او ډیزان په برخه کې یو ټرون د افغانستان د کانو د وزیر او په کابل کې د چین د سفیر ترمنځ لاسلیک شو. په افغانستان کې د اقتصادي ودې لپاره د لازمو اسانتیاوو د برابرولو په برخه کې د اورګاډي یوه پټلۍ جوړېږي، چې د دې هېواد شمالي برخې به له شرقي برخو سره ونښلوي. د دغې پټلۍ په اړه د څېړنې او ډیزاین لپاره له یوې چینایي کمپنۍ چې ام. سي. سي نومېږي یو ټرون لاسلیک شوی. د افغانستان د کانو وزیر وحیدالله شهراني د چهارشنبې په ورځ په کابل کې د چین له سفیر سره په یوه ګډه خبري غونډه کې وویل، چې د اورګاډي د دغې پټلۍ په جوړېدو سره به نه یوازې د مس عینک د کان تولیدات بلکې ټول سوداګریز مالونه په لږ کرایې سره له یوه ځای څخه بل ته انتقالېږي. د کانو وزیر ازادی راډیو ته وویل، چې په دغې پروژې باندې به د اسیایي بانک له خوا څلور میلیارده ډالره ولګېږي او په ترڅ کې به یې په زرګونو کسانو ته د کار زمینه برابره شي که څه د دغې پروژې د امنیت په اړه اندېښنې شته دي، خو د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت امنیتي مرستیال جنرال منیر منګل د دغې پروژې د امنیت په برخه کې خلکو ته ډاډ ورکړ.

سخنرانی زلمی رسول وزیر خارجهٔ افغانستان در مجمع عمومی سازمان ملل:

شرایط دشوار امنیتی مانع پیشرفت ها در افغانستان شده است

مردم افغانستان از جنگ خسته شده اند و تشنهٔ صلح و امنیت می باشند

وزیر خارجهٔ افغانستان دکتر زلمی رسول در مجمع عمومی سازمان ملل متحد که به منظور مبارزه با فقر برگزار شده است گفت، ۱۰ سال قبل از امروز مجمع عمومی سازمان ملل متحد اعلامیهٔ هزارهٔ خود را تصویب کرد که در آن در مورد مبارزه با فقر، مبارزه با عدم مساوات جنسی، تلاش ها برای جلوگیری از ویران شدن محیط زیست و آزادی های فردی صحبت شده است.

وزیر خارجهٔ افغانستان افزود، وقتی که سازمان ملل متحد این اعلامیه را تصدیق می کرد، افغانستان هنوز تحت تسلط طالبان قرار داشت، گروهی که مردم افغانستان را از ابتدایی ترین حقوق بشری محروم ساخته و علایق آنها را با جهان قطع کرده بود و علاوه بر آن گروه تروریستی را به آغوش گرفته بود که برای تمام جهان تهدید به شمار می رفت . ص۳

انتخابات افغانستان؛ آوازهٔ تقلب و پرسش‌های بی پاسخ

۲

دلوی اوبښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

چهره های متخلف انتخابات افشا خواهند شد؟

سرانجام علی رغم چالش های امنیتی، نارسایی های تخنیکی و شهکاری های متقلبان، روند رای دهی نامزد وکیلان دور دوم مجلس نماینده گان به پایان رسید.

نکتهٔ بارز و شاخص ارزنده یی که در این انتخابات مورد تمجید و ستایش مردم افغانستان، نهادهای مدنی و جوامع بین المللی قرار گرفت، همانا شجاعت، عزم وارادهٔ متین ملت قهرمان افغانستان بود که با وجود تهدیدهای ممتد و خشونت های تشدد آمیز، ساکنان این مرز و بوم تا حد امکان در این پروسه اشتراک نموده و برای تعیین سرنوشت خود و ملت خویش به پای صندوق های رای رفتند، تا سرنوشت کشور شان را رقم زنند.

ولی آنچه مایهٔ نگرانی و دلسردی همه گان واقع شد، همانا تقلب کاری ها و تخلفات در گوشه و کنار کشور بود که شفافیت این پروسه را زیر سوا ل برده و شهروندان کشور را آزرده خاطر ساخته است. قسمی که مسوولان کمیسیون رسیده گی به شکایات انتخاباتی ابلاغ کردند که این کمیسیون در حدود ۳۰۰۰ مورد شکایت در ارتباط به تخلفات در انتخابات ولسی جرگه را دریافت کرده و ۱۷۰۰ شکایت شفاهی دیگر نیز، به ثبت رسیده است.

هم چنان رییس بنیاد انتخابات آزاد و عادلانهٔ افغانستان " فیفا" نیز این تخلفات را مایهٔ نگرانی دانسته و از کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی تقاضا نموده، تا این شکایات به صورت دقیق بررسی گردد.

بادرنظرداشت شکایات واردهٔ شفاهی، تحریری، اظهارات ناظران و موجودیت شاهدان عینی؛ این پرسش مطرح می گردد که کمیسیون رسیده گی به شکایات در پیگیری قانونی این قضایا، معرفی چهره های متقلبان و به دادگاه کشاندن تخلف کاران اقدامی خواهد نمود؟

این کمیسیون از صلاحیت های تفویض شده که در دوران کمپاین نامزد وکیلان استفاده می نمود و متخلفان را مطابق دستورالعمل های کمیسیون مستقل انتخابات از تداوم فعالیت های انتخاباتی در مراحل بعدی انتخابات محروم می نمود، اکنون بعد از ختم پروسهٔ رای دهی نیز حق را از باطل و مستحق را از متخلف تشخیص و به پنجهٔ قانون خواهد سپرد؟

ملت افغانستان به صورت اخص و جامعهٔ جهانی در مجموع سخت منتظر تصمیم نهایی و سرنوشت ساز کمیسیون رسیده گی به شکایات است و متوقع اند، تا این کمیسیون در شفافیت و عادلانه بودن پروسهٔ رای دهی مانند پروسهٔ مبارزات انتخاباتی از هیچ گونه بذل مساعی دریغ نورزند.

انتخابات افغانستان؛ آوازهٔ تقلب و پرسش‌های بی پاسخ

حسین سرآمد

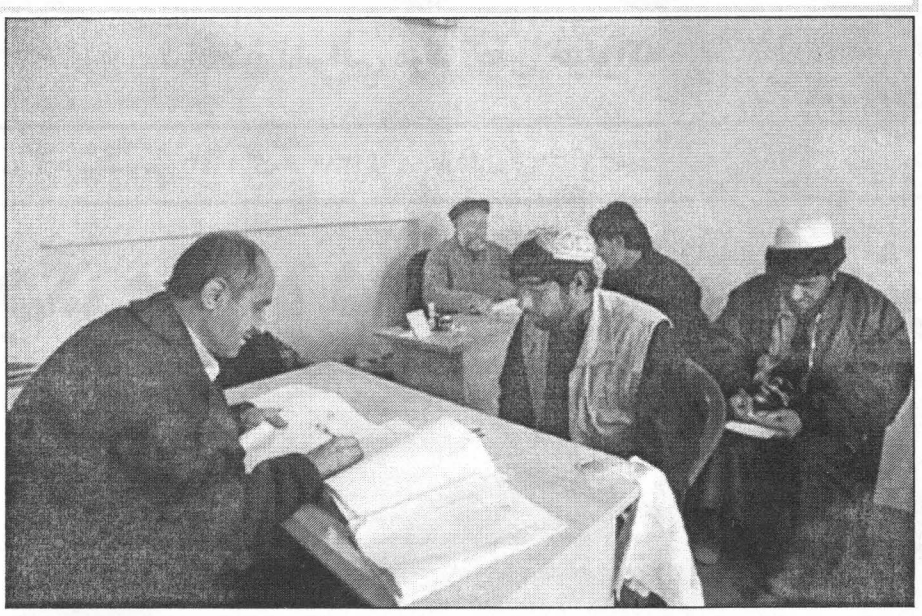

گشت و گذار در مراکز رای دهی در روز انتخابات و در میان شور و هیجان مردم دلپذیرترین کاری است که می شود، در یک انتخابات سراغ کرد؛ به خصوص زمانی که در هیأت یک ناظر انتخاباتی در مراکز رای دهی حضور بیابی.

دومین انتخابات پارلمانی افغانستان این زمینه را برای تعداد پرشمار ناظران مساعد ساخت.

این انتخابات روز شنبه ۲۷ سنبله برگزار شد و قرار است، ۲۴۹ عضور پارلمان آینده را از میان بیش از ۲۵۰۰ کاندید از سراسر کشور مشخص کند.

حضور و انگیزهٔ مردم:

گزارش ها حاکی از آن است که در مناطقی از کشور، از جمله در مناطق مرکزی و شمال و غرب کشور، میزان مشارکت مردم گسترده بوده است و از حدود ساعت هفت صبح، که رای گیری شروع شد، مردم در جلو مراکز رای دهی صف کشیده بودند.

کمسیون انتخابات میزان مشارکت رای دهندگان در سراسر کشور را ۴۰ درصد مجموع واجدان شرایط اعلام کرده است. این مشارکت دلگرم کننده در بسیاری مناطق، مایهٔ امیدواری فراوانی است؛ زیرا پیش از برگزاری انتخابات این نگرانی وجود داشت که مردم انگیزهٔ مشارکت در انتخابات را از دست داده باشند.

بیم و امید:

اکثر مردم از قبل به این انتخابات با نگرانی و امید توأم نگاه می‌کردند. نگرانی‌ها و تردیدهای مردم علاوه بر ناامنی روزافزون، ناشی از احتمال تقلب و تخلفاتی بود که در انتخابات های قبلی، از جمله در انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته نیز، به صورت گسترده یی وجود داشت.

اما از سوی دیگر، مردم به انتخابات با امیدی فراوان نیز، نگاه می کردند؛ امید به نتایج این انتخابات که به تقویت صلح و گسترش حاکمیت دولت کمک کند و پارلمانی به وجود آورد که از بازگشت طالبان و خشونت و ترور بکاهد و به اعتبار مردمی دولت بیافزاید. با همین امیدواری مردم به پای صندوق های رای رفتند.

نگرانی اکثر رای دهنده گان از تقلب گسترده توسط بعضی از کاندیداها و مسوولان ادارات حکومتی در ولایات مختلف و ناتوانی کمیسیون انتخابات در برگزاری شفاف انتخابات و حتا دست داشتن این کمیسیون در تقلب بود.

آوازهٔ تقلب:

اولین آوازه های امکان تقلب در انتخابات زمانی به سرعت پخش شد که رای دهنده گان در مناطق مختلف توانستند، به آسانی رنگ ناخن های شان را پاک کنند. این مشکل به سرعت در میان رای دهنده گان شک و تردید را تشدید کرد. مواردی وجود داشت که بعضی از رای دهنده گان حتا سه بار نیز رنگ ناخن شان را پاک کرده بودند و به طور مکرر رای داده بودند.

پس از آن جستجو برای پیدا کردن موارد دیگری از تقلب زیاد شد. به زودی روشن شد که مشکل پاک شدن رنگ در بسیاری مناطق وجود داشته است.

مشکل دیگر، برخورد غیرمسوولانهٔ بعضی از کارمندان کمیسیون انتخابات بود. گفته می شد که در بعضی مناطق کارمندان کمیسیون، مخصوصا در میان خانم ها، از ناتوانی رای دهنده گان استفاده می کردند و خود به نشانی کردن اوراق رای به نفع کاندیدای خاصی می پرداختند.

از تعدادی مراکز ص۳

رأی مردم ارادهٔ ملی است باید به آن ارج گذاشت

عبدالباصرمنصوری

بالاخره انتخابات پارلمانی کشور خوشبختانه در تاریخ معینه بعد از آن همه تهدیدات و تبلیغات مخالفان در یک شرایط تقریباً آزاد و آرام برگزار گردید و چون تعداد کثیری از مردم در این روند ملی اشتراک نموده بودند، باید به آرای آنان از دید مثبت نگریست و به نتایج آن احترام گذاشت، برخلاف یک تعداد دیگر که گمان می نمودند که انتخابات مردم در این فرایند ملی کم رنگ خواهد بود، ولی آن چنان که دیده شد، میزان اشتراک و سهمگیری رأی دهنده گان با توجه به تهدیدات مخالفان فوق العاده خوب و بالا بود. مردم با شجاعت و جسارت کم نظیر خویش و به امید اینکه رأی و نظر آنها برای تشکیل یک پارلمان موفق و بهتر از گذشته در روند نهادینه شدن نظام مردم سالار و ترویج فرهنگ دموکراسی سازگار باشد، صورت گرفته است. از آنجایی که ولسی جرگه و پارلمان در هر کشور، یکی از نهادهای مهم و اصلی در عرصهٔ قانون گذاری است، به این اساس بود که مردم با اشتراک شان نشان دادند که هیچ کس و یا کشوری نمی تواند، انگیزه و ارادهٔ پولادین این مردمان قهرمان پرور را تضعیف نماید، چرا که در هر کشور مجلس نماینده گان نشان دهندهٔ عزم و ارادهٔ ملی همان کشور است.

با آنکه اکثریت مردم و یا رأی دهنده گان به این فکر هستند که با انتخاب نمودن نمایندهٔ مورد نظر و اشتراک در روند رأی دهی دیگر کار تمام شده است و دیگر رسالت و مسوولیتی در قبال پارلمان ندارند، این گونه طرز تفکر درست و واقع بینانه نیست، به دلیل اینکه که با انتخاب فرد اصلح و مورد نظر تازه کار آغاز شده این مطلب بدین معناست که در هنگامهٔ پس از انتخابات خیلی مهم و حیاتی است، تا مردم از نمایندهٔ خود نظارت و رسیده گی کامل در مورد اقدامات و تصامیم آنها داشته باشند و اگر مؤکلان نماینده گان بعد از انتخاب شدن نماینده گان شان، دست به چنین کاری بزنند، بدون شک می توانند، نقش مهمی را در سیر صعودی کشور به طرف ترقی و پیشرفت جامعه داشته باشند و هیچگاه کشور دچار مشکلات بزرگ و چالش های عمیق نخواهد شد؛ چرا افرادی که انتخاب می شوند، نماینده گان مردم اند و به جای آنان تصمیم می گیرند و این تصمیم باید در معرض دید مردم و نظارت آنان انجام شود، تا از گزند سوء استفاده ها و احتمالاً خیانت بدور باشد و تا زمانی که مردم به نظارت و توجه جدی به اقدامات و تصامیم وکلای شان اهتمام نورزند، امکان دارد، آراء و منافع شان نادیده گرفته شود؛ به هر حال، این واقعیت تلخ را باید پذیرفت که مردم هنوز به اهمیت نقش نظارتی و مکمل بودن شان در پس از انتخابات واقف و آگاهی کامل ندارند. پس چنین نتیجه گیری می نماییم که تنها مسوولیت مردم اعمال رأی به نماینده گان شان نیست، بلکه پس از انتخابات نیز، به همان میزان وظیفهٔ مهم و حیاتی را به دوش دارند که باید گام های بعد از انتخابات نیز، استوارتر و مؤثرتر باشد، تا مردم افغانستان بتواند، از یک پارلمان واقعی نتیجهٔ مثبت حاصل نمایند. و موضوع دیگر اینکه آنعده کاندیدانی که مطابق به حقوق حقهٔ شان خود را به عنوان نمایندهٔ مردم به هدف راه یافتن در پارلمان کشور کاندید نموده بودند، در صورت عدم حضورشان به پارلمان و بدست نیاوردن رأی قابل ملاحظه، باید فرهنگ دموکراسی و تحمل پذیری را به دیدهٔ قدر پذیرفته و از مغشوش ساختن افکار عامه مبتنی بر ادعاهای مختلف و غیرقابل ثبوت اجتناب ورزند، تا جامعهٔ ما در این شرایط خطیر دچار اخلال روانی و بی نظمی نگردیده باشد و از آنجایی که تعداد راه یافته گان به ولسی جرگه طبعاً باید ۲۴۹ تن باشد، در حالی که ۲۵۰۰ نفر به حیث نماینده کاندید نموده و در این رقابت سهم گرفتند که سهم شان نماینده گی از پویایی دموکراسی در افغانستان است، ولی این را دیگر همه می دانند که از جمع همهٔ آنها باید ۲۴۹ تن وکیل به پارلمان با به دست آوردن رأی معیاری حضور یابند و بس ضمناً رأی مردم امانت است و باید به آن ارج گذاشته شود.

شرایط دشوار امنیتی مانع پیشرفت ها ...

اما بعد از سقوط طالبان حکومت فعلی افغانستان قدم های بزرگی را در راه تامین حقوق مردم، مهیا ساختن خدمات طبی و تعلیمی مردم برداشت است و انتخابات اخیر در افغانستان تحت شرایطی که برگزار شد، گام مهم دیگری به سمت دموکراسی و جامعهٔ مدنی در این کشور است. او گفت "جناب رییس جمهورافغانستان در ۱۰ سال گذشته، پیشرفت چشمگیری داشته است و از خرابه های جنگ بلند شده تا یک حکومت فعالتر، یک اقتصاد شگوفانتر و یک جامعهٔ سالمتر را ایجاد کند. صرف چند روز قبل افغانستان دومین انتخابات پارلمانی خود را برگزار کرد. میلیون ها افغان از طبقات مختلف جامعه در آن اشتراک کردند."

اما به گفتهٔ وزیر خارجهٔ افغانستان مشکلات امنیتی در بعضی ساحات مانع پیشرفت می شود. وی افزود:

"شرایط دشوار امنیتی مانع شده است که ما پیشرفت های خود را ادامه بدهیم. دشمنان صلح و ثبات در افغانستان هنوز هم فعال می باشند و هنوز هم برنامه ها را برای حمله بر مکاتب، کلنیک ها، معلمان، داکتران، کارمندان حکومت و حتا اطفال و مخصوصاً دختران مکتب طرح ریزی می کنند".

زلمی رسول افزود، مردم افغانستان از جنگ خسته شده اند و تشنهٔ صلح و امنیت می باشند. به گفتهٔ او، حکومت افغانستان در ساحهٔ صلح با مخالفان و جلب و جذب آنها به جامعه نیز، اقداماتی جدی را آغاز کرده است، تا مردم افغانستان دیگر در میدان های جنگ قربانی نشوند.

بازداشت های زنجیره ...

کاپیسا و خبرنگار الجزیره مقیم غزنی که اولی توسط نیروهای امنیت ملی در روز برگزاری انتخابات و دومی توسط نیروهای ناتو یک روز بعد از برگزاری انتخابات، گرفتار شد، هفته یی نمی گذرد، که دیروز خبرنگار دیگر شبکهٔ الجزیره محمد نادر در قندهار نیز به وسیلهٔ نیروهای نامعلوم ناتو دستگیر و به صوب نامعلوم برده شد. اما اینکه این بازداشت های بی موجب خبرنگاران چه پیامی را می تواند داشته باشد؛ واضح است که این مسأله این مطلب را بازگو می کند که دیگر در افغانستان وظیفهٔ اطلاع رسانی همانند سال های گذشته جنگ های داخلی خطرناک و دشوار است؛ و رسانه های آزاد با رویکرد استبدادگرانهٔ مراجع قدرت رو به رو می باشند. به باور کارشناسان اگر چنین رویکردی در برابر دست اندرکاران رسانه ها همچنان ادامه داشته باشد، این مسأله می تواند، نقش رسانه های آزاد را در بازتاب دهی واقعی و راستین رویدادهای کشور بیش از پیش کمرنگ و در نتیجه، باردیگر فضای اختناق و رعب بر فضای رسانه یی کشور حاکم و دست اندرکاران رسانه ها نتوانند، به مسوولیت های راستین ژورنالیستکی شان طور شاید و باید رسیده گی نمایند. چیزی که می تواند، ادعای تحرک و شگوفایی آزادی بیان را در کشور نقش بر آب و به صفر ضرب نماید. بنابراین، این مسوولیت اساسی دولت، نهادهای حقوق بشری و نهادهای مدافع حقوق روزنامه نگاران است که در پرتو قانون اساسی کشور که آزادی بیان و فعالیت رسانه یی بی طرف را در کشور تضمین نموده است؛ با تلاش های جدی، جلو تمام راهکارهایی که باعث محدودیت فعالیت رسانه های آزاد می شود گرفته و حقوق حقهٔ دست اندرکاران رسانه ها را که به خاطر نهادینه شدن روند دموکراتیک و تحقق اهداف و برنامه های جامعهٔ مدنی در کشور و ارایه خدمات شایستهٔ اطلاع رسانی مشقات و زحمات زیادی را متحمل و حتا در این راه قربانی داده اند، حفاظت و حراست نماید.

انتخابات افغانستان؛ آوازهٔ تقلب ...

رای دهی گزارش دادند که کارمندان کمیسیون انتخابات به همکاری پولیس، مانع حضور ناظران انتخابات می شدند. حتا دست کم یک مورد گزارشی وجود داشت که مرکز رای دهی پیشنهاد فروش اوراق رای را به بعضی از کاندیداها کرده بوده است.

مسأله دیگر، رفتار غیرمسئولانه بعضی از کاندیداها در مراکز رای دهی بود. موارد زیادی مشاهده شده بود که کاندیداهایی در محلات رای دهی حضور یافتند و مردم را به گونه های مختلف تشویق کردند که به او رای دهند. حتی موارد چندی نیز وجود داشت که کاندیداهایی به پخش و نشر پول در میان مردم منتظر رای دهی اقدام کردند و گاهی هم به ارعاب متوسل شدند.

مشکل بسیار مهمتر، که باعث اوج نگرانی های مردم، به ویژه کاندیداها شد، کمبود اوراق رای دهی در بعضی از مراکز بود.

سوال های بی پاسخ؟

این مسایل مردم و نامزدان را با سوال بزرگی مواجه ساخته که آیا این انتخابات نتیجهٔ واقعی مشارکت و رای آنان را برای آنان به بار خواهد آورد؟ مردم فکر می کنند که بعد از مشارکت پرشور آنان، پاسخ این سوال باید توسط مقام های مسوول برگزاری انتخابات داده شود.

با پیشرو داشتن تجربهٔ انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته، به نظر می رسد، مردم امیدواری چندانی به یافتن پاسخ این سوال ندارند. سخنان رییس جمهور کرزی مبنی بر اینکه احتمال تقلب زیاد است، اما ما مجبوریم، نتایج را، هرگونه که باشد، بپذیریم، امیدواری مردم را برای یافتن پاسخ سوال شان بیشتر متزلزل کرده است.

با این حال، این پرسش در میان مردم مطرح است که نتایج انتخابات در جریان شمارش آراء چه خواهد شد؟ اگر به شکایات و آوازه های مطرح شده به صورت درست رسیده گی نشود، انتخابات مسخ نخواهد شد؟ برای یافتن پاسخ این سوال ها، و سوال قبلی، باید منتظر ماند؛ دست کم تا زمانی که نتایج انتخابات رسما اعلام شود.

اما باید به یاد داشته باشیم که انتخابات در افغانستان هنوز پشتوانه‌های حمایتی اجتماعی پیدا نکرده است و مردم هنوز به آن با نگاهی آزمایشی می بینند. وقتی این آزمایش ها، به هر دلیلی، برای مردم موفقیت آمیز نباشد، احتمال دلسرد شدن مردم از اصل روند انتخابات بعید نخواهد بود.

در آن صورت ممکن است، روند دموکراسی و نظام جدید در باور مردم آسیب پذیر شود و مردم رابطه و امید خود را از دولت بیشتر از پیش قطع کنند. این همان چیزی است که طالبان و مخالفان مسلح دولت می خواهند.

رازهای ناکامی جنگ بر ضد...

رفتار می نماید، بلکه دیگران به شمول موافقان و مخالفان و منتقدان نیز، این اصول را می دانند. فقدان سیاست خارجی مشخص نتیجهٔ وابستگی فکری و فقدان ظرفیت های لازم می باشد. سیاست حکومت افغانستان بخصوص در سال هایی که گذشت بر دو پایهٔ تابعیت فکری ناشی از وابستگی حکومت و فقدان ظرفیت های لازم، استواربود؛ سه مرحله را در سیر مشی سیاسی حکومت از ۲۰۰۱ بدینسو می توان تفکیک کرد. مرحله یی که فعالیت سیاسی حکومت بیشتر واکنشی بود که بر بنیاد ملاحظات به حیث عکس العمل تبارز داده می شد. در مرحلهٔ بعدی این سیاست، با عنصر تدافعی آراسته گردید و در مرحلهٔ سوم، مشی سیاسی نوسانی شکل گرفت که بین پاپولیزم سیاسی، منطقه گرایی و همیاری با جامعهٔ جهانی نوسان می نمود. وابستگی معنوی و مادی حکومت مصلحتی به جناح های مربوط از یکسو و به جامعهٔ جهانی از سوی دیگر مرکز بحران سیاسی و حاکمیت را تشکیل دادند که در نتیجهٔ آن تحقق یک سیاست انتگرال و هماهنگ ملی را دشوار می ساخت.

جبههٔ جنگ بر ضد تروریزم که بر مبنای اصل مسوولیت "امنیت دست جمعی" شکل گرفته بود، در عین نادیده گیری منافع و علاقمندی های ملی، میسو_(گروپی) و مایکرو(فردی)، به این نیازها میدان می داد. حضور متداوم و تجربهٔ این نیروها در شرایط دشوار از یکسو، نیاز تطابق محیطی را به وجود آورد و از سوی دیگر، رابطه هایی را موجب گردید که از مرزهای تعیین شده در برنامه ها عبور می کرد. نتیجهٔ کلی این شرایط عدم هماهنگی و هدفمند نبودن جنگ برضد تروریزم می باشد. اینها تنها دلایلی نیستند که آنها را باید درنظرداشت. حکومت افغانستان در برابر استراتیژی دیگران، دارای استراتیژی مشخصی نبود: نه در برابر استراتیژی ناتو و ایالات متحدهٔ امریکا و نه در برابر همسایگان دور و نزدیک افغانستان. از آنجایی که از یکسو در سیاست اجتماعی، اقتصادی و سیاسی افغانستان حریم قابل احترام و قابل قبول همه وجود نداشت، تا محور و هدف استراتیژیک سیاست ها را تشکیل دهد و از سوی دیگر، سیاست کشورهای دخیل در امور اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و نظامی با امکانات بیشتری از زمرهٔ مالی، نظامی و قوای بشری فعال در افغانستان (جواسیسِ) مجهز بود، حکومت وابستهٔ این اراده و توانمندی را نمی توانست دارا باشد، تا از لحاظ سیاسی و عملی به سود منافع ملی و کشوری عمل نماید. فقدان حریم قابل احترام برای نیروهای داخلی درگیر در حیات سیاسی از یکسو و وابستگی های فکری و مادی دست به دست هم داده موجب گردیده، تا فعالیت ها بیشتر بر بنیاد منافع فردی و گروپی انجام گردد، تا بر بنیاد منافع ملی.

برخی از روشنفکران به دلایل کج فکری یا ساده نگری و یا هم فریب استدلال دشمنان ملی ملت افغان را خورده و به این باور اند که گویا ملت افغان ملت نشده و نمی تواند، دارای منافع ملی باشد. برای استدلال و رد استدلال در این خصوص می توان به سلسله یی از مقاله های نگارنده زیر نام "ملت و منافع ملی" منتشر شده، در روزنامهٔ اراده و سایت انترنتی آریایی مراجعه کرد.

فقدان حاکمیت قانون:

حاکمیت قانون نظم می آورد و هرگاه دموکراتیک و عادلانه باشد و دارای ضمانت های تطبیقی تقنینی و اجتماعی همراه باشد، می تواند، به تامین عدالت منجر گردد. حاکمیت قانون سودمندی های دیگری نیز دارد: رفتارها بیشتر قابل پیشبینی و عواقب آنها تا حد زیاد از پیش معلوم می گردد. از این همه سودمندی ها تنها زمانی می توان سخن گفت که:

۱) قانون عملاً بر زندگی جامعه حاکم باشد،

۲) ضمانت های تطبیقی قانون وجود داشته باشند و

۳) از تطبیق درست قانون نظارت صورت گیرد.

فقدان حاکمیت قانون در افغانستان نه تنها به خود سری ها وسیعا امکان داده است، بلکه کشور و منافع ملی را در معرض تجاوز و مخاصمت آشکار قرارداده است. این بخش از یکسو غیرفعال بودن قانون و نیروهای مجری و حراست کنندهٔ قانون و از سوی دیگر، فلج بودن این نیروها را می رساند. قوهٔ اجراییه، قوهٔ قضاییه، قوهٔ مقننه و نیروهای حراست از قانون در جامعهٔ افغانی با قانون به صورت سلیقه یی و ابزاری برخورد می نمایند. در مواردی با نص قانون برخورد دگماتیک می شود و در مورد دیگر به حیث ابزار قدرت از آن استفاده می گردد و باز در موردی از آن چشم پوشی می شود. حتا از اصول عام و قبول شدهٔ حراست از تمامیت ارضی، استقلال و حاکمیت ملی نیز، چشم پوشی می گردد. حکومت نمی تواند، به دلایلی وابستگی های معنوی و مادی، با نیروهایی که حریم ارضی یا هوایی کشور را مورد تجاوز قرار می دهند، مطابق این اصول رفتار نماید. برخورد حکومت با آنانی که امن و نظم عامه را برهم می زنند و یا مرزهای کشور را به صورت غیرمجاز و یا مسلحانه عبور می نمایند، به حیث متجاوزان و تخطی کننده گان قانون، راه مذاکره و مصالحه را با ناراضیان مسدود نمی نماید. حراست از مرزها به حیث وظیفهٔ اساسی نیروهای مسلح کشور شناخته می شود و جز عمدهٔ تامین صلح و امنیت را می سازد.

نتیجه گیری بحث اول:

نهادهای دولتی (حکومت، نیروهای مسلح، قوهٔ قضاییه و مقننه) به دلایل تابعیت و وابستگی های مادی و معنوی و فقدان ظرفیت های لازم، فقدان مشی سیاسی ملی و فقدان حاکمیت قانون موجب گردیده:

۱) به خود سری ها از زمره به بی امنیتی میدان داده شود،

۲) بیشتر برای منافع فردی و گروپی کار صورت گیرد و

۳) حاکمیت قانون تامین نگردد.

همهٔ این فکتورها به رشد و توسعهٔ بی عدالتی و بی امنیتی و تقویت روزافزون صفوف مخالفان از زمرهٔ مخالفان مسلح منجر گردیده است. فکتور عنصر خارجی (خود سری ها، تلفات افراد ملکی و فساد) را نیز باید بر این همه بیافزاییم.

در نتیجه می توان گفت که حکومت فاسد و بیکاره و تابع به حیث تولید کنندهٔ عناصر مخالف و مقاومت فعالیت می نماید. **ادامه دارد**

د «اوباما جګړې» او د سپینې ...

جوړه شوې ستراتیژي به کار ورنه کړي. همداشان رپوټونه وایي دا کتاب په افغانستان کې دامریکاد روانې جګړې یو تت انځور ورکوي، چې په اړه یې دامریکاادارهدوه زړې بلل شې ده.)) دا یوازې هولبروک نه دی چې د دې ستراتیژۍ د ناکامۍ او ببکاره توب په هکله څرګندونې کوي، بلکې په امریکا کې د چارو پوهې کاروپوهان او د امریکا د دولت ځینې لوړپوړي چارواکي اوان داوباما سلاکاران هم سره په یوه خوله نه دي او د دې ستراتیژۍ د نه بریالیتوب په هکله شکونه او اندېښنې ښکاره کوي. څه موده وړاندې د جورج بوش د اداړې د بهر نیو چارو وزیر او د امریکا د سیاسي چارو کارپوه کولن پاول هم داوباما پر نوې ستراتیژۍ او په افغانستان کې دامریکا پر بریالتوب باندې شک وښود او اندېښنه یې څرګنده کړه، چې ښایي داستراتیژي کارورنه کړي او امریکا په افغانستان کې له ماتې سره مخ شي. داد نمونې په توګه د هغو څو تنو امریکایي کارپوهانو خبرې وې چې دافغانستان لپاره د اوباما د نوې ستراتیژۍ په هکله یې کړي، خو که حقیقتونه راوسپړل شي، نو په خپله په امریکا کې د ولسمشر اوباما د پرې نژدې کسان دافغانستان د جګړې پر ګټلو شک کوي او دا جګړه یوه اوږده او بې پایلې جګړه بولي او دامریکا د اقتصاد لپاره یې تر ټولو ستر ګوزار ګڼي، همدې مخالفتونو، شکونو او اندېښنو په خپله اوباما هم د پاڼو او پرانګ تر منځ درولی. نومورې څه موده وړاندې پر دې ستراتیژۍ باندې له سره د غور خبره وکړه، دا خبره دافغان دولت له خواهم یو څه توده شوه او ولسمشر کرزي هم له اوباما وغوښتل، چې دافغانستان لپاره په خپله جوړه شوې ستراتژۍ له سره غور او تجدید نظر وکړي. دا په حقیقت کې هغه څه دي، چې د امریکا پر احتمالي ناکامۍ دلالت کوي او په دې توګه دوی غواړي، چې ځانته د خلاصون لاولټوي او له افغانستان نه هم د عراق په څېر خپلې پښې سپکې کړي.

فهیم مینه ناک

د ټاکنو تر وروستیو پایلو...

ترڅ کې پرون د ټاکنیزو د شکایتونو د اورېدلو کمېسیون ویاند احمد ضیاء رفعت وویل "له بده مرغه ځینو رسنیو د شکایتونو د اورېدو د وخت پای ته رسېدو خبر ورکړی و، چې دا ناسمه خبره ده، بلکې هرڅوک کولای شي، چې د ټاکنو په اړه د ټاکنو د وروستیو پایلو تر اورېدو پورې خپل شکایتونه کمېسیون ته وړاندې کړي." تر دې شېبې پورې زمور له کمېسیون سره له ټول افغانستان څخه ۲۰۶۴ شکایتونه رسماً راجستر شوي دي، دا شکایتونه به پر درو کتګوریو وېشل کېږي. یو هغه دي که چېرې ثابت شي، د ټاکنو پر پایلو به اغېز ولري او دویم هغه دي چې شکایتونه به مهم وي خو نتایج نه شي بدلولی، او در بیم دول هغه کمزوري شکایتونه دي چې اسناد او مدارک ورسره نه شته چې تثبیت دې کړای شي." د بي بي سي د راپور له مخې، په پام کې ده چې د ټاکنو لومړنۍ پایلې به د اکتوبر په لومړۍ اوونۍ کې او وروستۍ پایلې به یې د شکایتونو له ارزونې وروسته د اکتوبر په اخر کې اعلان شي.

رازهای ناکامی جنگ بر ضد تروریزم

نگارنده: دکتراندس م. نبی هیکل

قسمت اول

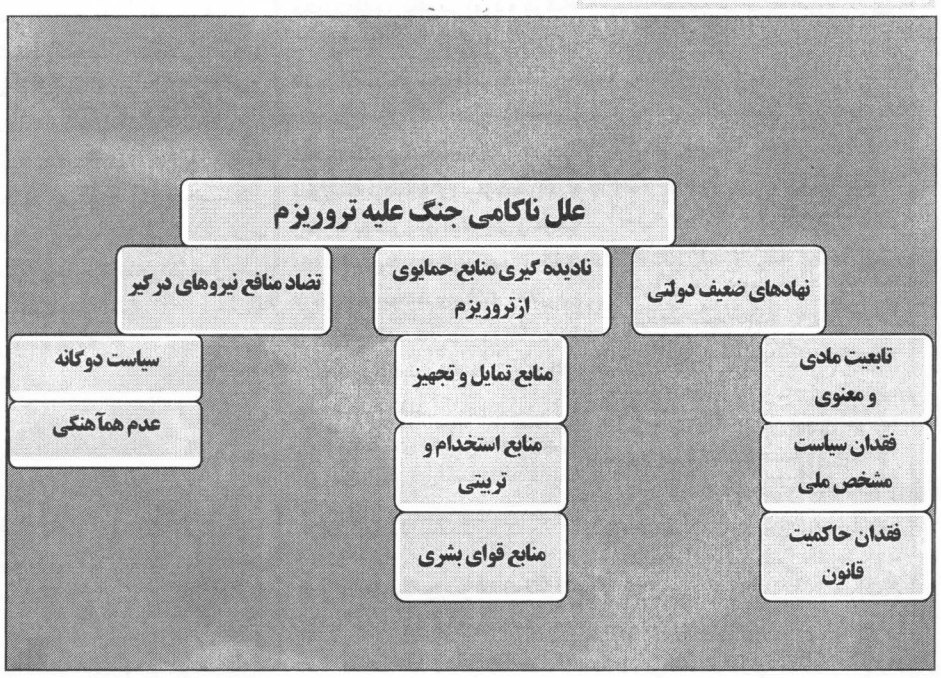

چرا جامعهٔ جهانی در مبارزه خود بر ضد تروریزم تا کنون ناکام مانده است؟

این سوال نیروهای درگیر در این جنگ را از دیر زمان به خود مصروف داشته است و موجب آن گردیده، تا تکتیک ها و استراتیژی های جوانب تمویل کنندهٔ جنگ مورد بازنگری و انتقاد قرارگیرند.

با اندک تامل سوال های دیگری نیز، پدیدار می گردد که وفاداری به هدف را در این جنگ مورد سوال قرار می دهد. چگونه ممکن است، مشارکت جامعهٔ جهانی در جنگ علیه تروریزم حتا به محدود ساختن عرصهٔ فعالیت تروریزم - که پس از رویداد المناک یازدهم سپتمبر ۲۰۰۱ علیه آن جنگ اعلام گردیده - منتهی نگردیده است؟ یکی از مشخصه های مهم جنگ علیه به اصطلاح تروریزم این است که مرزهای اقتصادی، سیاسی و نظامی آن متداخل و غیرصریح است. به عبارت دیگر، این جنگ از لحاظ اقتصادی، سیاسی و نظامی از منابع مختلف مورد حمایت مستقیم و غیرمستقیم قرار دارد. مشخصهٔ دومی آن این است که این جنگ از سایر جنگ های نظامی متفاوت است: از نگاه رویارویی نظامی یک جانب با یونیفورم نظامی و جانب دیگربا یونیفورم ملکی می جنگد و این جنگ لابد به صورت چریکی انجام می شود. مهمترین مشخصهٔ این جنگ ایدیولوژیک بودن آن است، زیرا در این جنگ، طرفین از ارزش ها و نورم های اعتقادی شان دفاع می نمایند، چه این ارزش ها عبارت از پول باشد، یا ارزش های اعتقادی و یا هر دو.

راز ناکامی جامعهٔ جهانی به حیث متحدان حکومت آقای کرزی و راز موفقیت طالبان به حیث متحدان به اصطلاح تروریستان یا القاعده در چه نهفته است؟ چرا جامعهٔ جهانی با وصف حضور نیرومند از نگاه افراد، وسایط محاربوی، تکنالوژی نظامی، دانش مسلکی، معلومات استخباراتی و منابع مالی غیرموفق و مخالفان آنها در این جنگ بیشتر موفق اند؟

دلیلی وجود ندارد که به گونهٔ غیراز این فکر کرد؛ زیرا بیش از نه سال از این جنگ می گذرد، سال هایی که شاهد کشتار فزایندهٔ نظامیان داخلی و خارجی و افراد ملکی اند. در این سال ها همچنان شاهدان عینی گسترش بی امنیتی و توسعهٔ ساحهٔ حاکمیت مخالفان و تنگی ساحهٔ حاکمیت دولت و متحدان آن بوده ایم. حقایق دیگری مانند افزودن در تعداد قوای نظامی خارجی، تجهیز بیشتر آنان و اظهارات عده یی از مقام های ارشد نظامی نیروهای درگیر در این جنگ، نیز گواه بر این حقیقت اند.

دلایل و عللی وجود دارد که سبب ناکامی یک جانب و کامیابی جانب دیگر گردیده است. این علل و دلایل کدام ها اند؟

تحلیل کنونی ما که در پی شناسایی علل این ناکامی قرار دارد، نهادهای ناتوان دولتی افغان، نادیده گیری گوناگونی منابع تروریزم و تضاد منافع نیروهای درگیر در این جنگ را از دلایل و عوامل مهم ناکامی جامعهٔ جهانی در جنگ علیه تروریزم می شناسد. همین علل به سهم خود در موفقیت مخالفان مسلح نیز نقش مهمی را ایفا کرده اند.

شکل فوق، دلایل این بحث را بازتاب می دهد.

نهادهای ناتوان دولتی

از نهادهای دولتی در اینجا منظور نیروهای مسلح و حکومت می باشد.

ناتوانی نهادهای دولتی به حیث عامل اساسی ناکامی در سه عرصهٔ مهم اقتصادی، سیاسی و نظامی موجب گردیده، تا مواد اساسی سوخت را برای این جنگ فراهم نماید. از لحاظ اقتصادی، انکشافات اقتصادی نه تنها به ایجاد زمینه های کار منتهی نشده، بلکه به تشدید فقر منتج گردیده است و بازار داخلی به مارکیت امتعهٔ خارجی مبدل گردیده است.

از لحاظ سیاسی فاصله میان حکومت و مردم گسترده و عمیق گردیده، با حقوق اساسی مردم و ناقضان آنها با بی پروایی و بی عدالتی برخورد می شود؛ حاکمیت یکسان قانون وجود ندارد و در مواردی با تطبیق قانون بر اساس قاعدهٔ یک بام و دو هوا عمل می شود. حکومت به مرکز تمویل و حمایت فساد مبدل گردیده، نه اراده و نه هم توانایی مبارزه علیه فساد در سیستم وجود دارد.

از نگاه نظامی، افغانستان فاقد اردوی منظم و مسلکی می باشد که کمتر به ارزش های گروپی و بیشتر به ارزش های مشترک ملی متعهد باشد. نیروهای مسلح کشوربیشتر به حیث نهادهای حکومتی عمل می نمایند تا به حیث نهادهای دولتی و ملی؛ زیرا از لحاظ ساختاری و بافت خود، بازتاب ترکیب ملی نمی باشد و از لحاظ ذهنیت و وفاداری بیشتر گروپی اند، تا ملی. از نگاه تشکیلات نظامی ناقص و از لحاظ توانایی مسلکی و تکنالوژی محاربوی ناتوان می باشند.

به سه مشخصهٔ اساسی وابستگی این نهادها از نظر نرم افزارها و سخت افزارها، فقدان سیاست خارجی مشخص و روشن و فقدان حاکمیت قانون باید توجه کرد.

وابستگی و تابعیت معنوی و مادی:

تابعیت فکری حکومت افغانستان در سال هایی که گذشت با وابستگی مادی آن به نیروهای غیرملی (فرا ملی) مشهود است و بخش عمدهٔ ناتوانی نهادهای دولتی را نتیجهٔ این وابستگی می توان دانست. پیروی از فورمول های غربی در کشور جنگ زده با ساختار ملوک الطوایفی نظامی که زیربنای اقتصاد آن نابود گردیده، افغانستان را به عرصهٔ بازی و رقابت های کشورهای دور و نزدیک مبدل گردانید. ویژه گی های عمده چنین شرایط حکومت وابسته، فاقد صلاحیت و فاقد اخلاق مسلکی، کشور فاقد نیروهای حافظ منافع ملی، تمامیت ارضی و منابع تولید ملی، می باشد.

اصول زیستی جامعهٔ افغانی که تحت تاثیر سه فکتور و عامل اساسی شکل گرفته زمینه های کار و فعالیت آزاد نیروهای فراملی را فراهم کرده و بر دشواری های این کشور افزوده اند. این سه عامل عبارت اند از:

۱) عامل مهاجرت،

۲) تجارب دهه های پیشین و عامل فقدان اعتماد و

۳) تعصب فکری.

مهاجرت میلیون ها انسان و اقامت آنان طی سالیان دراز نه تنها موجب اختلاط فرهنگی گردید، بلکه به ایجاد وابستگی هایی نیز منتج گردید که به ترتیب زمینه های نفوذ فرهنگی و سیاسی نیروهای فراملی در حیات سیاسی افغانستان را فراهم گردانید. مهاجرت پدیده های مثبت روشنگری و مهارت ها را نیز، به جامعهٔ افغانی معرفی نمود.

دهه های جنگ که با رویارویی ایدیولوژیک و مسلحانهٔ گروپ های سیاسی مشخص می گردید، نه تنها خصومت میان گروپ ها را تشدید نمود، بلکه بی اعتمادی بر این گروپ ها و رهبران آنها را تقویت نمود. مردم افغانستان پس از سقوط حکومت داکتر نجیب و بعد از آن پس از سقوط امارت طالبان، با شرایط و اوضاعی رو به رو گردیدند که در ضدیت با خواست ها و توقعات آنان قرار داشت. این بی اعتمادی همچنان با قوت خود باقی است.

عامل تعصب فکری را هم در برخورد جامعهٔ جهانی و هم در برخورد نیروهای سیاسی حاکم بر منظرهٔ سیاسی افغانستان می توان شناسایی نمود. تعصب فکری را در برخورد جامعهٔ جهانی و نیروهای سیاسی داخلی و منظرهٔ مشارکت سایر نیروها در حیات سیاسی می توان ملاحظه کرد. این تعصب دارای ابعاد مختلف ایدیولوژیک، حزبی و سمتی می باشد.

اتکای محض به موضعگیری فلسفی و سیاسی بدون درنظرداشت اوضاع و احوال حاکم بر جغرافیای معین، برخورد خصمانه با مخالفان و تعصب در برابر برخی از موافقان، توزیع غیرعادلانه و نامتوازن ارزش ها و صلاحیت ها از زمرهٔ نادیده گیری اصول عام و قبول شدهٔ حاکمیت یکسان قانون و رعایت اصل قدرت در روابط اجتماعی و سیاسی را به حیث نمونه می توان یادآوری کرد.

فقدان سیاست خارجی مشخص و روشن:

حکومت فاقد مشی سیاسی ملی مشخص و روشن می باشد. سیاسی ملی مشخص به معنای این است که نه تنها حکومت می داند، با همسایگان دور و نزدیک، جوانب ذیعلاقه و ذیدخل براساس منافع ملی و کشوری ص۳

کنوانسیون حقوق اطفال

څلور ویشتمه ماده: ټول ماشومان باید د ناروغی په صورت کې ډاکتر او درملو ته لاسرسی ولري.

مادهٔ بیست وچهارم : تمام اطفال باید درصورت مریضی به داکتر و دوا دسترسی داشته باشند.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com